

**แนวทางการปฏิบัติในการต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน ใบอนุญาตดำเนินการ
สุสานและฌาปนสถาน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔**

ด้วยพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔
และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีเจตนารมณ์ในการอำนวยความสะดวกและลดภาระให้แก่
ประชาชนในกระบวนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งหนึ่งในกฎหมายที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้
กำหนดให้ใช้วิธีการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต คือ พระราชบัญญัติสุสานและ
ฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยกำหนดให้ใบอนุญาตกิจการ ได้แก่ ใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน
ใบอนุญาตดำเนินการสุสานและฌาปนสถาน โดยผู้รับใบอนุญาต (ผู้ประกอบการ) สามารถขอชำระ
ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต โดยสามารถชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่
ทำการของผู้อนุญาต (เจ้าพนักงานท้องถิ่น) หรือผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่
ประชาชน และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายสุสานและฌาปนสถานแล้ว
โดยมีรายละเอียดในการปฏิบัติ ดังนี้

**๑. การใช้บังคับของพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔**

๑.๑ พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ทั้งนี้
จะมีผลกับการต่ออายุใบอนุญาตตามประเภทกิจการที่ระบุในข้อ ๑.๒ เท่านั้น

๑.๒ เมื่อพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสุสาน
และฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ประเภทใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน ใบอนุญาตดำเนินการสุสาน
และฌาปนสถาน ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตสามารถขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทน
การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

**๒. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ “สำหรับผู้ประกอบการ”**

หากผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตมีความประสงค์จะขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุ
ใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๒.๑ ผู้ประกอบกิจการต้องชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน กรณีที่ผู้ประกอบกิจการไม่ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ถือว่าผู้ประกอบกิจการรายดังกล่าวขาดต่ออายุใบอนุญาต ไม่สามารถประกอบกิจการต่อได้ โดยหากผู้ประกอบกิจการประสงค์ที่จะประกอบกิจการต่อไป ผู้ประกอบกิจการจะต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมหลักฐานประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้องเสมือนเป็นผู้ประกอบกิจการรายใหม่

๒.๒ การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ประกอบกิจการชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใด ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น จุดบริการชำระค่าธรรมเนียมนอกสถานที่ทำการธนาคาร ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๒.๓ หากผู้ประกอบกิจการจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ผู้ประกอบกิจการต้องแจ้งรายละเอียดแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ผู้ประกอบกิจการจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

๓. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ “สำหรับหน่วยงานของผู้อนุญาต”

๓.๑ กรณีที่ผู้ประกอบกิจการประสงค์ที่จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะไม่สามารถเรียกให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอได้ โดยเมื่อผู้ประกอบกิจการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ถือว่า ผู้ประกอบกิจการได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แล้ว

๓.๒ เมื่อได้รับค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเรียบร้อยแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต คือ ใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ผู้ประกอบกิจการ แต่ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้ชำระค่าธรรมเนียมผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดแล้ว แต่ผู้ได้รับมอบหมายรับชำระเงินช่องทางดังกล่าวยังไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ ผู้ประกอบกิจการสามารถนำหลักฐานการรับเงินที่ได้รับจากผู้ได้รับมอบหมายรับชำระเงิน มาใช้แทนหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานการรับเงินในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ อย่างไรก็ตาม การออกหลักฐานการรับเงินผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระเบียบการเงินที่เกี่ยวข้องด้วย

๓.๓ หน่วยงานของผู้อนุญาตต้องพัฒนาหรือจัดให้มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม นอกเหนือจากจุดรับชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอย่างน้อย ๑ ช่องทาง โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ คือ ภายใน วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ทั้งนี้ ช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมนอกเหนือจากสถานที่ทำการของผู้อนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นในฐานะผู้อนุญาตต้องจัดให้มีช่องทางเพิ่มเติมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ได้แก่

(๑) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม หน่วยงานของผู้อนุญาตอาจจัดตั้งจุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียมในสถานที่อื่น ๆ เช่น จุดบริการอำเภออียัม ห้างสรรพสินค้า สถานีรถไฟ ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น

(๒) ธนาคาร หน่วยงานของผู้อนุญาตอาจพัฒนาระบบรับชำระค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการ สามารถพิมพ์หรือดาวน์โหลดเอกสารแจ้งการชำระค่าธรรมเนียม หรือแจ้งหมายเลขบัญชีธนาคารของ หน่วยงานผู้อนุญาต เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปชำระที่ธนาคาร ตู้ ATM หรือผ่านระบบ Mobile Banking ของธนาคารก็ได้

(๓) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต หน่วยงานของผู้อนุญาตอาจร่วมกับหน่วยงาน รัฐหรือ องค์กรเอกชน จัดตั้งหรือเข้าร่วมเป็นศูนย์การให้บริการรับคำขออนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชน เช่น การจัดตั้งศูนย์ One stop service เป็นต้น

(๔) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานของผู้อนุญาตที่มีศักยภาพอาจพัฒนา Application หรือ เว็บไซต์เพื่อรองรับการชำระค่าธรรมเนียมและการต่ออายุใบอนุญาตเพื่อใช้งานในพื้นที่ของตนเอง

(๕) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน กรมการปกครองอยู่ระหว่าง ดำเนินการเพิ่มช่องทางอื่นใด เช่น จุดบริการเคาน์เตอร์เซอร์วิส (Counter Service) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก แก่ประชาชนและหน่วยงานของผู้อนุญาต

กรณีที่หน่วยงานของผู้อนุญาตดำเนินการพัฒนาหรือจัดให้มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียม เพิ่มเติม ข้างต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดรายละเอียดและวิธีการชำระค่าธรรมเนียม พร้อมทั้ง ประกาศให้ประชาชนทราบทุกครั้งที่มีการเพิ่มช่องทางการชำระค่าธรรมเนียม

๓.๔ กรณีที่ผู้ประกอบการได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ มีผลใช้บังคับ คือ ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และคำขอดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบถึงสิทธิในการชำระ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาดังนี้ หากผู้ประกอบการ กิจการรายดังกล่าวประสงค์ที่จะใช้สิทธิการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต แทนการยื่นคำขอต่ออายุ ใบอนุญาตก่อนที่พระราชกฤษฎีกาจะมีผลใช้บังคับ ให้หน่วยงานผู้อนุญาตนำ หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕ แห่ง พระราชกฤษฎีกามาใช้บังคับโดยอนุโลม

/๔. ข้อเสนอแนะ...

๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานของผู้อนุญาตเพื่อควบคุม กำกับ ดูแลการประกอบกิจการ ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘

การที่ผู้ประกอบกิจการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้ ย่อมส่งผลต่อกระบวนการพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งหน่วยงานของผู้อนุญาตไม่ต้องดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอต่ออายุใบอนุญาต รวมถึงการตรวจสอบสุลักษณะสถานประกอบกิจการเพื่อพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ โดยเมื่อผู้ประกอบกิจการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต หน่วยงานของผู้อนุญาตโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต คือ ใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายสุสานและฌาปนสถานให้แก่ผู้ประกอบกิจการ โดยไม่สามารถกำหนดให้มีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต หรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ หรือเงื่อนไขอื่นใดที่ต้องดำเนินการระหว่างการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุม ฝักระวัง และตรวจสอบสุลักษณะในการประกอบกิจการ และป้องกันผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งกรณีที่ผู้ประกอบกิจการขยายขนาดของกิจการเกินกว่าที่เคยขออนุญาตไว้ หรือกรณีที่ผู้ประกอบกิจการอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสถานที่ประกอบกิจการนั้น หน่วยงานผู้อนุญาตสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๔.๑ หน่วยงานของผู้อนุญาตควรปรับปรุงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาอีกแนวทางหนึ่ง โดยยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์วิธีการเดิมก่อนพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ มีผลใช้บังคับ และดำเนินการตรวจประเมินสถานประกอบกิจการเป็นประจำ โดยกำหนดแผนการตรวจประเมินกิจการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนที่ได้รับการอนุญาตซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน และดำเนินการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติว่ายังเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ซึ่งอาจเข้าตรวจประเมินกิจการก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุหรือภายหลังการต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ กรณีที่ตรวจสอบสถานประกอบกิจการแล้วพบว่า ผู้ประกอบกิจการไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน หรือข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น หน่วยงานผู้อนุญาตต้องดำเนินการใช้อำนาจตามกฎหมาย ได้แก่ การออกคำแนะนำ การออกคำสั่งทางปกครอง เช่น คำสั่งให้แก้ไขการประกอบกิจการ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น รวมถึงการเปรียบเทียบคดี และดำเนินคดีกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนคำสั่งทางปกครอง

๔.๒ หน่วยงานของผู้อนุญาตอาจนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ไปกำหนดไว้ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น โดยยังคงกำหนดหลักเกณฑ์การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามปกติไว้ด้วย ทั้งนี้ หน่วยงานผู้อนุญาตควรกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสุสานและฌาปนสถาน

สาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องขออนุญาตก่อนจะเริ่มดำเนินการ และต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการต้องแจ้งหรือขออนุญาตในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติม จะต้องไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ประกอบกิจการในการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

๔.๓ หน่วยงานของผู้อนุญาตควรสื่อสารให้กับประชาชนรับทราบเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการ และสิทธิของผู้ประกอบกิจการในการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกานี้ โดยการประชาสัมพันธ์ควรครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้ยื่นคำขออนุญาตก่อนพระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ กลุ่มที่ในระหว่างการพิจารณาอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และกลุ่มผู้ยื่นคำขออนุญาตภายหลังพระราชกฤษฎีกานี้ มีผลใช้บังคับ

จัดทำโดย สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง โทร. ๐๒-๗๙๑-๗๐๒๐-๒๑